

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilgami ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-80
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici števil. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane na ročnino se ne oziramo.

Oglašit in poslatice se računijo po petit-vrstah do tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

— Vse za omiko, svobodo in napredek! — Dr. K. Lavric.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-80.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarini, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Korenski ulici št. 23; — v Trstu v tobakarni Levrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Interpelacije državnega poslanca Osk. Gabrščka.

IV.

Dovozna cesta Podbrdo-Petrovobrdno in nadaljevanje te ceste do Zalegaloga.

Glede na odlok namestništva z dne 25. febr. 1899. št. 1921. ex 1898. ter na prizadevanje c. kr. tolminskega okr. glavarstva je sklenil cestni odbor v seji 23. apr. 1899. k stroškom za cesto po Baški dolini v črti Podbrdo do Petrovegabrda po predloženem načrtu, kateri je sestavilo namestništvo ad št. 1283/V. ex 1898., prispevati z 10% prispevkom.

Nato je bila oddana prva sekcija te gorske črte v delo gradbenemu podjetniku Ante Lončariću, ki je izvršil to delo tudi v popolno zadovoljnost solidno in dobro, tako da cestni odbor tolminski ni imel nič proti temu ter je prevzel ta del v svojo oskrbo.

Ker se je na sploh želelo, da se kmalu izvrši cela pot od Podbrda do Petrovegabrda, se je uložila prošnja, da naj se prepusti istemu podjetniku izvršitev, ki je izjavil, da je pripravljen proti 10% dokladi k celi svoti napraviti cesto tekom jednega leta.

Čeprav so bili tu pogoji za hitro, dobro, solidno in ceno izvršitev, vendar c. kr. ministerstvo za notranje posle ni ugodilo temu s tehničnega in gospodarskega stališča cenemu načrtu po prav avstrijski ozkosrčnosti, potem ko se je vlačila ta reč jako dolgo po inštancah.

Radi tega je bila gradnja začasno ustavljena, in šele po sporazumljenju c. kr. ministerstva za notranje posle 18. maja 1902. št. 15.038. s c. kr. železniškim ministerstvom je oddala uprava c. kr. državnih železnic, ki se je zavezala izvršiti gradnjo ceste na temelju od c. kr. namestništva izdelanega po-

drobnega načrta ad št. 1283/V. ex 1898., gradnjo podjetniku V. Ceconiju, seveda za večjo ceno nego jo je hotel Lončarić.

Ker ni bilo mogoče več odlašati radi pričeti predel za bohinjski tunel s cesto od Zalegaloga čez Petrovobrdno v Podbrdo, se je moralo podjetniku plačati višje cene, katerih bi ne bilo treba plačati, ako bi ne bili čakali na rešitev aktov v posameznih inštancah predolgo ter bi se ne bil zamudil tako najugodnejši čas za gradnjo.

Ko je Ceconijevo podjetje oddalo gradnjo te črte podpodjetnikom in ti zopet akordantom ter jo skončalo v strašni naglici in površnosti in zaslužilo ter deloma utaknilo v žep velikanski dobiček, se je izvršila po odloku namestništva od 21. jun. 1903. št. 15.790. dne 25. istega meseca kolavdacija ceste Podbrdo-Petrovobrdno, h kateri je bil povabljen tolminski cestni odbor z dostavkom, da se ima ob tej priliki imenovana cestna črta od Podbrda do kranjske meje oddati v daljno oskrbo okrajnemu cestnemu odboru, v kolikor se to že ni zgodilo.

Umevno samo po sebi so mislili implicite pri tem, da se odbor s tem zavezuje po aproksimativnem računu prispevati z zneskom 23 500 K k skupnim stroškom.

Pri tej razpravi je izjavil zastopnik avtonomnega cestnega odbora to-le: »Glede na to, da je sklenil tolminski cestni odbor soglasno na dopis tukajšnjega c. kr. okrajnega glavarstva od 7. marca 1899. št. 3276. glede gradnje ceste iz Petrovegabrda do deželne meje za to cesto po takrat predloženem načrtu prispevati 10% donesek; glede na okolnost pa, da je bila zgrajena cesta po čisto drugem načrtu ter zelo pomankljivo, tako da se je bati, da ne bo držala niti za časa železniške gradnje, ne more prispevati okrajni cestni odbor gori imenovanih odstotkov ter še toliko manj sprejeti to cesto v svojo

oskrbo; cestni odbor omenja, da se boče protivil temu z vsemi postavnimi sredstvi.«

Delegatje ministerstva za notranje posle in tržaškega namestništva so oddali tak-le

iz vid:

Pred vsem se opaža, da je dolga izdelana črta 3.315 km ter je tako v nasprotju z dolgostjo v načrtu 3.270 km daljša za 39 m. Padanje se je kontrolovalo na več krajih ter soglašala z načrtom. Širokost 4 m je v redu ter so napravljeni na pripravnih krajih izogibniki. Pokritje z gramozom in temeljna gradba sta izvršena v smislu načrta ter je vozna črta že sedaj po razmerah dobro uvožena. Glede na klance se opaža, da je napravljena cesta po načrtu, ne glede na čisto majhne razlike. To pa ne velja glede smeri, ker se cesta v naravi bolj priklada konfiguraciji terena, in na nekaterih krajih z večjim izsekom rebri nego je projektirano.

Premembe v smeri so imele za posledico reduciranje podpornih zidov. Tudi ni bilo treba napravljati škarp.

Radi težke kakovosti kamna se ni bilo mogoče pri podpornih in stenskih zidovih popolnoma držati predpisa. Kakor omenjeno, škarp se ni napravilo.

(Pride še.)

K okrožnici, naslovljeni na dr. Gregorčiča.

III.

Da skončamo!

Čakali smo, da se vendar kaj oglasi klerikalci ter zinejo vsaj kako kratko besedo gledé na bližnje deželnozborsko zasedanje. Toda nič. Zadovoljujejo se s tem, da širijo med ljudi maenje, da ker smo v manjšini, se ne da nič storiti in nič doseči v naši deželni hiši, glavno krivdo pa zvrčajo na Pajerja, češ, Pajer je vsega kriv!

Vse tako govoričenje je prav komodno, pa tudi prav nemožato.

Cela dežela ve, da je Pajer res marsičesa kriv, ali vsega pa le ni kriv on; krivi so v veliki meri tudi klerikalci, ker so njegovi zavezniki, ker ne storijo nič proti njemu, ker mu hlapčujejo in ker mu pojejo hozano takrat, kadar se od druge strani prime starega našega sovražnika. Zategadel pa je zvrčanje krivde na Pajerja od strani klerikalcev najgrše, najbolj sleparsko sredstvo.

Proti takemu človeku, kakor je Pajer, se je treba bojevati. Za boj proti njemu pa je treba eneržije, zavednosti, znanja in politične spretnosti. Vsega tega pa manjka našim možem, ki sedijo sedaj in so sedeli še pred par meseci v deželnem odboru. S takimi možmi ima Pajer lahko delo, taki mu ne morejo do kože, in iz takih se tudi opravičeno norčuje dr. Marani, kakor v Krminu na pojedini, ko je bil navzoč tudi namestnik Hohenlohe, povodom komisije za konstatovanje škode, nastale po toči — češ, kako se dobro razumemo v deželnem odboru! Temu »dobremu razumevanju« je sledil kmalu na to eksodus.

Izstop deželnih odbornikov pa je prav prefrigan politički čin, s katerim hoče klerikalna stranka zvaliti vso krivdo nedela in neuspeha v deželni hiši s svojih ramen na druga, da lahko toliko glasneje kriči: Pajer je vsega kriv! Mi si peremo roke. Dobijo se kalini, ki sedajo na te limanice, ker nič ne mislijo, ter ne vidijo namena klerikalne stranke: prikrivati na tak način njeno brezdelje, njeno kimanje, njeno pripogibanje kolen pred laškimi bogom. Tudi če bi bila res nastopala v zadnjem času odstopivša odbornika krepkeje proti laški brezobzirnosti, jima to ni nič hasnilo, ker sta bila spočetka poosebljena popustljivost, kakor je narokoval dr. Gregorčič, ki je opustil vsak boj, vsako najmanjšo opozicijo nasproti

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

„Jaz!“ odgovori glas.

„Kdo ste vi?“

„Ej, vruga, dragotinar Joannès.“

„No vidiš, kaj si rekel?“ pravi Carconte z groznim nasmehom. „Rekel si, da želim ljubega Boga... in glej, ta ljubi Bog nama ga pošilja nazaj!“

„Caderousse omahne bled in brez sape na svoj stol.“

„A Carconte vstane in gre trdnih korakov k vratom, katera odpre.“

„Odstopite, ljubi gospod Joannès,“ pravi.

„Pri moji duši,“ pravi dragotinar, ki je bil že čisto premočen, „zdi se, da me hudič noče pustiti nazaj v Beaucaire. Najkrajše neumnosti so najboljše, moj ljubi gospod Caderousse; ponudili ste mi postelj, sprejemam jo in vračam se, da ostanim pri vas.“

„Caderousse nekaj zajeclja ter si obriše pot, ki mu je bil po čelu.“

„Carconte za dragotinarjem dvakrat zaklene vrata.“

VII.

Krvav dež.

„Vstopivši se ozre dragotinar pozorno okoli sebe, ali zdi se mu, da ni nobena stvar sumljiva. In če je kako sumnja imel, ga v nji nič ne potrdi.“

„Caderousse je še vedno pokrival svoje zlato in svoje bankovce z obema rokama. Carconte se je smehljala svojemu gostu z najprijaznejšim smehljajem, katerega je bila zmožna.“

„O,“ pravi dragotinar, „zdi se mi, da še vedno dvomite, če je svota cela in jo štejete še enkrat.“

„Ne,“ pravi Caderousse, „ampak dogodek, ki nama jo je spravil v roke, je bil tako nepričakovan, da še vedno ne moreva na vse to verjeti in misliva, da sanjava, če ne vidiva denarja.“

„Dragotinar se nasmehne.“

„Ali je razun mene še kak drug popotnik v vaši krčmi?“ vpraša.

„Ne,“ odvrne Caderousse. „Pravzaprav itak ne oddajava nikakih prenočišč. Preblizu mesta je, in tu ne ostane nihče.“

„V tem slučaju vama bodem pa v veliko nadlego.“

„Vi, moj ljubi gospod, vi nama v nadlego!“ pravi Carconte, sladkaje se. „Nikakor ne, to vam prisegam.“

„Pokažita mi, kam me spravita spat.“

„V gornjo izbo.“

„Ali ni to vaša izba?“

„O, to nič ne škodi! Midva imava še jedno posteljo v izbi poleg te sobe.“

„Caderousse začudeno pogleda svojo ženo.“

„Dragotinar si zapoje pesmico in si greje pri tem hrbet ob ognju, ki ga je zakurila Carconte na ognjišču, da se posuši njegova obleka.“

„Med tem pogrne ona na mizni ogel servieto in postavi na njo pičle ostanke obeda, katerim doda še nekaj svežih jajc.“

„Caderousse ta čas svojo bankovce in svoje zlato zopet zaklene ter hodi zamišljeno in z velikimi koraki gori in doli po sobi. Pri tem vpre zdajpazdaj svoj pogled v dragotinarja, ki je stal kadeč se ob ognjišču ter se sušil od vseh strani.“

„Tako,“ pravi Carconte in postavi na mizo steklenico vina. „Če hočete jesti, je vse pripravljeno.“

„In vi?“ vpraša Joannès.

„Jaz ne bodem večerjal,“ odvrne Caderousse.

„Midva sva zelo pozno obedovala,“ pristavi hitro Carconte.“

„Torej bodem večerjal sam?“ pravi dragotinar.

„Midva vam bodeva stregla,“ odvrne Carconte z izrazom, ki ji ni bil lasten, kadar je imela pri sebi svoje običajne goste.“

„Zdajpazdaj je vprl Caderousse v njo pogled, hiter kakor blisk.“

„Nevihla je divjala naprej.“

„Ali slišite, ali slišite?“ pravi Carconte. „Resnično ste storili prav, da ste se vrnili.“

„Vendar se napravim zopet na pot, če nevihta tekom moje večerje preneha.“

„To je mistral,“ pravi Caderousse, majaje z glavo, „in ta bode trajal do jutri.“

„Pri tem globoko vzdihne.“

„Pri moji duši,“ pravi dragotinar in sede k mizi, „tem slabše za one, ki so zunaj.“

„Da,“ odvrne Carconte, „imeli bodo slabo noč.“

„Dragotinar prične jesti, in Carconte mu posveti vso mogočo pozornost skrbne krčmarice; ona, ki je bila navadno tako neprijazna, je bila danes uzor uljudnosti in postrežljivosti. Če bi jo bil dragotinar poznal prej, bi se bil gotovo čudil tako veliki izpremembi in postal bi bil morda celo nezaupen. Caderousse je hodil še vedno molče gori in doli po sobi, in zdelo se je, da se umika gostovim pogledom.“

„Ko je večerja končana, mu gre Caderousse sam odpirat vrata.“

svojemu zavezniku, ki mu je pomagal tako lepo v državni zoor.

Takrat ko sta izstopila, je povedala »Gorica«, da nista mogla varovati slovenskih interesov, kakor bi hotela, ter da se je v deželnem odboru sklanjalo marsikaj, kar je kvarnega Slovence. Zadnje se je čitalo jasno med vrstami. To da ju je napotilo za izstop.

Sledil je izstopu vstop, namesto čvreh odislih sta vstopila dva druga — in pika! Položaj se ni nič spremenil, prav nič!

Pajer se mora smejati v pest taki »previdni« politiki dr. Gregorčiča, ki pada z dežja pod kap. Ako bi bilo klerikalcem res kaj za slovenske koristi, potem bi bili odstopili: prava odbornika in namestnika, in izjavili bi bili, da se vidimo v deželnem zboru z Lahi, kjer se pove vse, kar kolise se zgodilo krivičnega v deželnem zboru proti Slovence v zadnjih časih.

Nedelavnosti in nesposobnosti so že tako obdolženi naši deželni odborniki, torej bi bilo zanje le olajševalno, če bi se osokolili ter nastopili skupno z vsemi v deželnem zboru proti Pajerju. Zvračati krivdo nanj, na pristojnem mestu pa molčati, to ni možko. Ali takega nemoškega postopanja smo že navajeni, zlasti pri Berbužu. Ko je šlo za imenovanje ravnatelja dež. hipotečnega zavoda, se je razkoračil v »Gorici«, da bo že govoril na pristojnem mestu, ali ko je bilo čas govoriti, je pa molčal v obeh deželnih jezikih. Tudi sedaj je čas in naravnost potreba je, da se nastopi v bližnjem zasedanju energično proti Pajerju.

Pred vsem pa moramo zahtevati od klerikalne stranke, da pojasni vse spletke Lahov v deželnem odboru, da pove jasno, kakšna škoda je že doletela Slovence tačas, da razloži vse delovanje celega deželnega odbora. To je potreba, to moramo zahtevati, da se obvarujemo še večjih škod za prihodnost.

Verjamemo, da je težko za stranko, naštevati javno svoje grehe, ali vse obča naša korist, naša bodočnost to zahteva. V deželnem zboru se mora vse pojasniti — in če imajo klerikalci le še kaj srca za Slovence, morajo pričeti potem energični boj proti Pajerju in Lahom ter omogočiti odslej tak zastop od naše strani v deželnem odboru, da bo kos svoji nalogi ter ne le igrača v Pajerjevih rokah!

DOPISI.

Iz Vrtojbe. — Pretekli teden se je vršila pri našem županstvu obravnava proti občinskemu redarju I. Mermolja. Gospod Jakob Maraž, veletržec v Dol. Vrtojbi, je namreč poslal ovadbo proti istemu na c. kr. okr. glavarstvo v Gorici, katero jo je pa odstopilo županstvu v rešitev. V ovadbi slika g. Maraž redarja kot pristranskega, kot agitatorja itd. Tudi ni pozabil omeniti, da je obč. redar delaven pri Čitalnici, da je celo denarničar iste ter je k sklepu tudi povedal, da je ta občinski redar Mermolja »fanatičen narodnjak«, kateri brani celo mladeničem peti italijanske pesmi po občini in v njegovi krčmi. Pritožil bi se pri županu, tako je dostavil, ali to bi nič ne pomagalo, ker je župan tudi predsednik te agitacijske Čitalnice. Pripombe menda ni treba nobene — temu, kajti mož se je izdal sam; povem le, da g. Maraž ni mogel podati niti enega dokaza k njegovim trditvam. Rekel je le pri nekaterih točkah, da če se prav ni zgodilo, kar je pisal, pa bi se lahko, če... Torej, kar je on slutil, da bi se lahko sčasoma zgodilo, to mu je služilo za ovadbo kakor obtožbo. G. Maraž, s to ovadbo ste si pritisnili pečat na čelo, pa kakšen! Ali poznate tisti odmev: ... Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada!

Da zagovarja ustanovitelj novega pevskega in bralnega društva italijansko petje v Vrtojbi, to je nezasišano. In potem hočete, da bi novo društvo, ki ima take ljudi za voditelje, delovalo v blagor naroda! Škandal, da mu ga ni para!

Iz Št. Andreža. — V nedeljo je bil ples pri nas v Št. Andrežu. V četrtek zjutraj so uležli fantje prošnjo, popoldne ob 2. so imeli že dovoljenje za javni ples. Tako hitro dovoljuje naš gospod župan nekaterim plese, samo kadar naše bralno in pevsko društvo prosi za javen ples pri kaki veselici, da bi imelo več dobička v dobre svrhe, takrat ga hoče vrag obsesti; takrat nagaja ter potrebuje včasih cel mesec, da reši tako ulogo, seveda neugodno za društvo. To se bo še maščevalo nad našim »krščanskim« županom.

Z občinskega sveta so prodali pred časom ilovice za 20 gold. Odpeljali pa so jo veliko število vozov za Bramovo opekarno v Gorici; toliko vozov, da se jih nam zdi preveč za 20 gold. Ali bi se ne prejelo več, če bi se uslišalo občinarja, ki je hotel prodajati ilovico na vozov? Občina bi dobila lahko petkrat več kot toliko. Ali občinarja je zalovil naš župan, delal pa za Laha. Kaj se takoj čuvajo občinske koristi?

Pri dražbi občinskega lesu, namesto da bi ostal les občinarjem v prid, je šel drugam. Župan je najel obhodnika, da je rasel na dražbi. Ljudje so mislili, da zase, ali tu zadej je tičal zopet župan. Zakaj dela tako? Pa, že vemo, kako in kaj — pogledamo se ob volitvah!

Naša zavarovalnica za govejo živino ima dvojno mero. Ko je tam poleti crknil vol J.

L., so mu dali na račun 80 gold., ostanka mu nečeto dati, češ, naj počaka, kaj določi občni zbor. Drugemu, B., so dali za cerknenega vola (3) gid., ali več mu nečeto dati, češ, da ga je slabo krmil. Zakaj so ga pa vzeli v varstvo, ko je zbolel? Lani pa so izplačali nekemu vse kar naenkrat, še na dan nesreče, sedaj pa take situosti! Mi hočemo za vsejednake pravice.

Domače in razne novice.

Pred izpraševalno komisijo za obče ljudsko in meščanske šole v Kopru se prično prihodnji izpiti dne 6. novembra t. l. ob 8. uri zjutraj.

Nagl in Faidutti. — Vedno bolj se širi vest, da pride v Gorico za nadškofa in kneza tržaški škof Nagl, v Trst za škofa goriški prost dr. Faidutti.

Faidutti in »Prim. List«. Pri »Primorskem Listu« ima goriški prost dr. Faidutti dobre »prijatelje«, ki so mu izrekli že vse vrste ne preveč lepih priimkov, dasi vendar je že velik cerkven dostojanstvenik, ki nosi mitro, na katerega je torej Bog s prstom pokazal. Še ni tako dolgo od tega, ko je »Prim. list« mogočno povedal, da Faidutti ne more postati nikdar škof, češ, to že mi naredimo! — Ali sedaj se vendarle čuje, da bo škof. Ali onemogočijo gospodje pri »Pr. l.« njegovo izvolitev? So pač premišljeni — sicer pa bodo najbrže veseli, če se ga iznebijo.

Družba sv. Mohorja. — Družba sv. Mohorja je ostala letos nekako na isti visočini kakor lani. Šteje namreč vkup 83.572 udov, 1026 manj kakor lani, dočim je bila lani napredovala za 8540 udov. V Goriški nadškofiji je udov 9436, za 157 manj od lani!

Številka v družbenih »zlatih bukvah«, v katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je napredovala od 252.040 do 259.984, torej je vpisanih 7944 novih udov.

501.432 Mohorjevih knjig bode letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila 10.309.060 knjig, reci deset milijonov tristoindeset tisoč ter šestdeset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatisi itd. Da bi bila tudi vrednost po tem!

»Slovenec« brani škofa Nagla. — »Slovenec« trdi, da tržaški škof želi in podpira slovensko narodno petje po slovenskih cerkvah, da pa noče, da bi se pelo hrvatske napeve v slovenskih duhovnijah. Škof Nagl v cerkvi v Lokvi ni slišal nobene hrvatske pesmi niti pri maši, niti pri blagoslovu. V nedeljo dne 18. septembra je bil škof pri popoldanski službi božji in pevcu so peli pesem »Ker skrivnost je tukaj taka« itd., kar popolnoma odgovarja besedilu »Tantum ergo«. Ista pesem so vzeli iz Foersterjeve »Cecilije«. Ta pesmarica se rabi z dovoljenjem knezošk. ordinarijata v cerkvah po vsem Slovenskem!

V nedeljo 1. t. m. je bila »Šmihelska nedelja« t. j. obhajali so Lokvarji svojega cerkvenega patrona. Oznanjena je bila peta maša z blagoslovom. Duhovnik je v resnici pel sv. mašo, a pevcu so molčali, molčala je vsa cerkev, odgovore je preskrbljal cerkvenik! Tako se je godilo pri popoldanski službi božji. Pred sv. mašo je bila propoved, ki jo je završil duhovnik z nagovorom do cerkvenega pevskega zbora. Opozarjal je na želje škofa, na veliki praznik, na sv. Mihaela. Govorico, ki se je raznesla po vasi, je označal kakor veliko laž! Pevci so takoj izjavili po maši ljudstvu natančno, kaj je govoril duhovnik prvokrat, ko je, primoran pod smrtnim grehom, povedal škofove želje in prepovedi. — Dne 26. pr. m. je bila vsa maša popolnoma tiha, le pri blagoslovu in zahvalno pesem so peli ljudje v cerkvi.

Na izjavo, ki so jo pevcu poslali škofjskemu ordinarijatu, je ta odgovoril, da se je na kanonični vizitaciji le reklo, naj ne intonira duhovnik »Tantum ergo« v slovenskem jeziku, ker pevcu pojejo za tem slovensko pesem, temveč naj se poje, dokler ni mogoče peti »Tantum ergo«, »Sveto« in »Castimo Te«. Pevci so pa že v svoji izjavi dovolj pojasnili, da ne bodo ne pri petih in ne pri tihih mašah in pri nobenih cerkvenih slovenskih pevali v nobenem jeziku, ako se jim ne dovoli vse v slovenskem jeziku, kakor se je doslej vršilo.

Cerkveni pevski zbor je poslal orglje v Rim, pazi naj se, da svojih misli ne pošlje kam drugam!

Pred nedavnim časom so peli v Lokvi splošno slovensko mašo duhovnik sami, kar so jim dovolili sami rimski papeži. Sedaj pa rimski papeži in škofje jemljejo še isto malo, kar je ostalo od starine. In taže ljudi, sovražnike ljudstva, brani »Slovenec«. Se pač vidi, koliko je vreden.

Ponarejeni bankovci. — Čujemo, da nekdo trosi po Gorici ponarejene bankovce po 10 K. Nekaj jih je hotel spčtati slugi v nekem hotelu, pa ni šlo. Torej pozor!

Proti plivu. — V mestnem svetu goriškem so sklenili predložiti deželnemu zboru prošnjo, da se postavi davek na pivo tako, kakor je pri vinu, da ne bodo trpeli vinorejci in vinotržci škode.

Vipavska železnica. — Meseca avgusta t. l. se je peljalo po Vipavski železnici 11.300 oseb in blaga 5600 ton. Dohodkov 8100 kron in 8200 K; skupaj 16.300 K v nasprotju s 14.435 K v istem mesecu lanskega leta. Prvih 8 mesecev letos je prepeljala ta železnica 69.100 oseb in 33.700 ton. blaga. Skupnih dohodkov 118.000, lani 93.249. — Vedno bolj se vidi, kako se množi promet po Vipavski železnici; iz tega se da lahko soditi, kako velik bo, kadar se železnica podaljša.

Neumen dopis s Trnovoga pri Kobaridu, katerega je spustil tamkajšnji nunc-zdražbar v nečedne predale »Prismojenca«, je skončan. Nismo čili

(Dalje v prilogi.)

»Mislim, da je nevihta nekoliko ponehala,« pravi.

»Toda kakor da hoče dokazati neresničnost njegovih besed, strese isti hip celo hišo strašen grom, in v sobo zapiha veter, vrže v njo dežja in ugasi svetilko.

»Caderousse hitro zapre vrata, in njegova žena prižge novo luč.

»Tako,« pravi dragotinarju, »gotovo ste trudni. Pogrnite sem sveže rjuhe, pojdite gori in sladko spite.«

»Joannes še nekaj časa počaka, da se prepriča, če nevihta res ne preneha, in ko pride do prepričanja, da so dež, grom in blisk vedno močnejši, želi krčmarjema lahko noč in odide po stopnicah.

»Šel je nad mojo glavo, in slišal sem vsako stopnico, ki je zaškripala pod njegovimi nogami.

»Carconte je zrla za njim s poželjivimi očmi, dočim se je Caderousse baš nasprotno obrnil proti njemu s hrbtom in se ni niti okrenil z glavo na stran.

»Vseh teh okolnostij, ki sem se jih spomnil pozneje, v trenutku, ko so se vršile pred mojimi očmi, nisem niti prav opazil. Če se vzame natanko, se je vršilo vse čisto naravno, in izvzemši povest o demantu, ki se mi je zdela bolj slična bajki, se nisem čudil prav ničemu od tega, kar sem videl in slišal.

»Ker sem bil močno utrujen vsled napora, ki sem ga prebil na begu, in ker sem tudi nameraval vporabiti čas neposredno po nevihti, sem sklenil, da za nekaj ur zaspijem in odidem nato kar ponoči.

»Nad seboj sem slišal dragotinarja, ki je ukrenil vse mogoče, da bi ga prebil noč kar najmirneje mogoče. Kmalu je zaškripala pod njim njegova postelja; legel je spat.

»Oči so se mi zaprle nehote, in ker nisem imel, kakor sem že povedal, nikake sumnje, sem se prepustil spancu, ne da bi se ga branil. Pogledal sem šč zadnjič v kuhinjo. Caderousse je sedel poleg dolge mize na leseni klopi, kakoršne našdomestujejo v vaških krčmah stole; kazal mi je hrbet, tako da nisem mogel videti njegovega obraza. In če bi bil tudi obrnen

proti meni z obrazom, bi ga ne bil videl, ker si ga je zakrival z obema rokama.

»Carconte ga nekaj časa opazuje, zmaje z rameni in sede poleg njega.

»Ta hip doseže umirajoči plamen ostanek suhih drv, kateremu je do tedaj prizanašal, in nekoliko svetlejša luč se razlije po temnem prostoru. Carconte gleda ves čas svojega moža nepremično, in ko se ta ne zgane, vidim, kako iztegne ona proti njemu svojo shujšano roko in se dotakne njegovega čela.

Caderousse vstrepeta. Njegova žena zgane svoje ustnice, toda ali je govorila pretiho ali pa sem bil jaz že preveč zaspán, slišal nisem nič. Videl sem le še kakor skozi meglo, in bil sem v onem stanju pred spanjem, v katerem človek misli, da že sanja. Končno sč se zaprle moje oči in izgubil sem zavest vsega onega, kar se je godilo okoli mene.

»Bil sem v najboljšem spanju, ko me vzbudi strel iz pištole, kateremu sledi silen krik. V tistem trenutku začujem omahujoče korake, nato se zvali baš nad mojo glavo čez stopnice težka masa.

»Nisem se čisto predramil, in na pol omamljen sem slišal najprej stokanje in potem zadušeni krik kakor v boju.

»Zadnji krik, ki je bil daljši od prejšnjih in je prešel v zdihovanje, me čisto predrami.

»Dvignem se z jedno roko kvišku, pogledam okoli sebe, a ne vidim ničesar razun goste teme; primem se za čelo in začutim, da mi ga je zmočil gorak dež, ki mi je kapljal na glavo skozi deske, iz katerih so bile zgrajene stopnice.

»Najglobokejši molk je sledil hrupu, ki sem ga pravkar čul; a naenkrat začujem, da zaškriplejo stopnice pod nogami moža, ki odide v spodnjo sobo in si prižge luč.

»Bil je Caderousse; njegovo čelo je bilo mrtvaško blede, njegova erajca čisto krvava.

»S prižgano lučjo odide hitro zopet gori, in vnovič začujem njegove hitre, negotove korake.

»Trenotek nato se vrne zopet doli; v roki je imel škatljico; prepriča se, če je demant še v nji, vika jo najprej iz žepa v žep in nato jo zavije, morda misleč, da v žepu ni dovolj na varnem, v rdeč robec, katerega si zaveže okoli vratu.

»Potem pohiti k omari, vzame iz nje zlato in bankovce, vtakne te v hlačni, ono v telovnikov žep, vzame dve ali tri srajce, plane k vratom ter izgine v nočni temi. Zdaj mi je bilo jasno vse; očital sem si posledice, kakor da sem jaz zakrivil celo stvar. Zdelo se mi je, da čujem ječanje; nesrečni dragotinar gotovo ni čisto mrtev, sem si mislil; morda mu lahko pomagam, da popravim vsaj del nesreče, katere sicer nisem provzročil, a je nisem zabranil in sem pustil, da se je izvršila. Vpremem se s svojo ramo ob oni del plotu, ki je ločil prostor, v katerem sem bil, od sobe. Deske popuste, in jaz stopim v sobo.

»Hitro poiščem svetilko, jo prižgem ter odhitim proti stopnicam; zapiralo mi jih je truplo, bilo je Carcontino.

»Strel, katerega sem čul, jo je zadel; prestreljen ji je bil vrat, in razun iz te dvojne rane, iz katere je lila kri kurkoma, ji je tekla kri tudi iz ust.

»Bila je čisto mrtva.

»Stopil sem čez njeno truplo in odšel po stopnicah.

»Soba je nudila pogled največjega nereda. Nekatero stvari so bile prevrnene; rjuhe, za katere se je grabil nesrečni dragotinar, so bile zlečene po celi sobi; sam je težal na tleh, oprt z glavo ob steno in kepaje se v morju krvi. Imel je tri globoke rane v prsih, v četrti je tičal do rogu velik kuhinjski nož.

»Preiskavši dragotinarja, najdem na njem še sledove življenja. Pri hrupu, ki sem ga provzročil, in zlasti, ker se stresa deska pod njim, odpre svoje že steklene oči, jih vpre z velikim naporom v me ter me gleda nekaj trenotkov, zgane ustnice, kakor bi hotel govoriti, in umrje.

(Dalje pride.)

tali kmalu še takih bedastoč iz duhovniškega peresa, kakoršne je naklobasal ta politikujoči nunc. Naj bi bil rajši obštrneje povedal, kako so ga nagnali z volišča in kaj vse so mu ženske povedale. Prav bi bilo, da bi mu povedale še kaj, ter da bi ga zopet tako nagnali, kakor z volišča; drugega ne zasluži s svojim dopisom, v katerem hoče biti dovpten ter hoče smešiti mirne Trnovčane, ali smeši la samega sebe, ter kaže vso svojo puhlost. — Na koncu vzdihuje: Bog daj zdravje in pravo pamet! Mi mu tudi to želimo, zlasti zadnje!

Furlanska železnica. — Meseca avgusta t. l. je prepeljala furlanska železnica 10.000 oseb in 2800 ton blaga. Dohodkov 16.100 in 3200 kron; skupaj 19.300 K nasproti 19.382 K lani istega meseca. Prvih 8 mesecev letos se je peljalo po železnici 57.400 oseb, 14.700 ton blaga. Dohodkov 134.900 nasproti 120.651 lani v isti dobi.

Solkanski most bodo strazili vojaki? — Sedaj ko so odstranili vse naprave ter razbili tudi temeljno oporo v vodi, je most prost. Kakor znano, so čuvali most orožniki od takrat, ko se je bil nenadoma pojavil ogenj. Sedaj se govori, da bodo čuvali most odslej morda vojaki, ker je most pač v stratežnem oziru velikega pomena.

Iz Kala nam poročajo proti dopisu v „Prismojencu“, da je res sklenilo starašinstvo, da ne plača organista, ali storilo je to radi tega, ker je rekel gospod nunc, da le on ukaže vse v cerkvi. Če le on ukaže, pa naj še plača. Starašinstvo je ukrenilo prav pametno. Po tej poti se že ohladi malce farovška prešernost. Tudi nad plesom se spodtika. Kaj ne ve, kdo je godel polko in kako je plesala tetka K.? S harmonikami ples mu ni bil prav, sedaj so prišli godci, zopet ne. Če je ples, ima županstvo korist, ne izgubo, da bi bil ples tako nevaren, kakor včasih kričijo, to so le larifari — zakaj pa dovoljujejo drugodi klerikalcem, da smejo plesati, kolikor hočejo?!

Zopet Tomaževa žlindra iz „Goriške zveze“! — Tista zaničerna „Goriška zveza“, kateri so klerikalci v Ljubljani opravičeno napovedali smrt, vabi zopet kmetovalce na „žlindro“! Kdor je že kaj kupil pri klerikalcih, se je opek, in „žlindra“ je tudi draga. Opozarjamo kmetovalce, naj se nikar ne dajo uloviti na limanice jetične „Goriške zveze“, ker imajo druga, realnejša pota, da pridejo do dobrega rabljivega kmetijskega blaga!

Novi šolski red za ljudske šole. — Vlada objavi v kratkem novi šolski red za ljudske šole. Zadnji red je izdal leta 1871. Stremayr. Bivši naučni minister Hartel je pa dal izdelati novi šolski red. Po novem redu se ustanove posebni razredi za šlaboume otroke. Velika pozornost je posvečena mladinskim igram. — V deških ljudskih šolah se vpelje neobvezni pouk v igranju na gosli; na dekliskih šolah bodo obračali vso pozornost na pouk v gospodinjstvu. Med poukom se uvedejo odmori in počitnice bodo trajale dva meseca. Poskušali bodo uvesti samo dopoldanski pouk. — Strogo se prepoveduje tepsti s palico. Odstranjeno je vse, kar bi povzročilo verska ali narodna nasprotstva. Učitelji na meščanskih šolah dobe značaj strokovnih učiteljev. — Učitelji imajo dolžnost porabiti vsako priliko, da jih navdušujejo za varstvo umetnosti, javnih nasadov in za ljubezen do živalstva in rastlinstva, kakor tudi domoljubni čut in za narodno in versko strpnost.

Prepoved avstrijskega patriotizma. — Malo je dežel, kjer je še toliko patriotizma, kakor prav v naši Goriško-Gradiškanski. Slovenci so se sicer po raznih dobrih skušnjah že precej streznil, ali Furlane to še čaka. V Ogleju so bile, kakor smo svoj čas poročili — demonstracije, in sicer demonstracije proti „Legi“, proti ljudem, katere smatra dobri Furlani za nevarne — Avstriji. Iz ust tistih ljudi še ni prišel nikdar klic: „Evviva l' Austria!“ pač pa kak drug državni sovražen klic. Ogorčeni so stopili proti njim Furlani, in na klasičnih tleh starorimske Akvileje so priredili s klicem „Evviva l' Austria!“ nekaj, kar so smatrali za majhno demonstracijo proti tistim, ki hodijo med nje za „Lego“, kar Furlan identifikuje z irredentizmom. Ali se morda moti?! Seveda so Lahi zagnali krik, da se jim kaj takega dogodi v Ogleju, in vse je na nogah, da bo zadeteno tisti kiki, ki je nesreča za celo deželo, katero pa ščitijo c. kr. avstrijske oblasti na vseh koncih in krajih! Slovenci že imamo žrtve avstrijskega patriotizma — sedaj pridejo na vrsto Furlani; samo tisti so čisti, katere poznamo jednako Slovenci in Furlani! Ž njimi tuli, pa si dober! — Nikdo pa ni obvezan biti patriočen — je rekel generalni prokurator na Dnuju pri obravnavi o

znanih „izgredih“ povodom nesrečne smrti avstrijske cesarice. Tako se je reklo na razpravi proti Slojencem — ali bomo čuli to tudi na razpravi proti Furlanom?! Počasi utegne biti naša dežela s patriotizmom precej na čistem. — „Belcebuba“ izženejo c. kr. oblasti.

Jetika. — Jetika tudi v Gorici pobere vsako leto lepo število ljudi. Nobena druga bolezen jih ne vzame toliko. Včasih se vcepi v kako rodbino, ter zahteva žrtev za žrtvijo. V družini Bertolinovi pod gradom je pobrala jetika v ponedeljek jedno hčerko, v sredo pa drugo. Jedna je imela 19, druga 21 let.

Podgorški Golob se pere po „Prismojencu“ ter hoče dati razumeti, da ni protinaroden ter da ni delal proti veselici. Ta je lepa! Cela Podgora ve, kako je nasprotoval, on pa se drzne pisati v „Prismojencu“, da ni protinaroden, da ni nasprotoval. Če ni to drznila, kaj pa je potem sploh laž? Procesijo opusti, za to ga ni nikdo prosil, prosilo se ga je le, naj jo ima ali zjutraj ali pa ob 2. pop. Ali godrnjavec je bil jezen ter je vse zapodil. Da ni nasprotoval veselici, pravi. Zakaj pa je naurulil naravnost nesramno učitelja, zakaj da uči petje?! I pač le zato, ker je delal proti veselici. Kako znajo posvečenci lagati ter se delati lepe, to presega že vse meje. Če mu dokáže resnico še tako očitno, vse zaman; on trdi, da ni res. Ali vse trditve v „Prismojencu“ ne pomagajo nič, res je le to, kar je bilo pisano v „Soči“.

Kako je naroden, se vidi tudi iz tega, da smeši pevce in predstavljatelje na skrajno infamen način. Smešenje in grdenje v „Prismojencu“ naj imajo torej za plačilo vsi oni, ki so se trudili in učili, da so nastopili; smešiti ljudi v tako eksponirani vasi, kakor je Podgora, to pač ni narodno delo, kdor to dela, je odpadnik, sovražnik našemu narodnemu gibanju ter podajač laški. Golob naj premisli to, pa sprevidi, kako je naroden, kak Slovenec je on. Kdor tako piše proti narodnemu delu v kraju, po katerem stezajo Lahi svoje roke, zasluži, da se ga z bičem izžene iz občine.

Seveda se poteguje tudi za svoje Marijine hčerke. Hoče, naj imenujemo tiste 3, katere „so šle v Rim.“ Ne, ne bomo jih imenovali ne, tudi treba ni, ker so znane dopisniku iz Podgora še bolj nego nam. Za četrto pa se je udal. Torej je res, kar smo pisali, kakor je res ono, kar smo pisali o prejšnjih treh. Le ne zavijati, Golob, spoštujte malo bolj resnico, hčerko božjo, pa poboljšate se v narodnem pogledu, če ne bo vaš spomin med goriškimi Slovenci — proklet!

Zopet rešujejo učiteljsko vprašanje! — Razni učiteljski prijatelji v klerikalnem taboru se tako radi pečajo z reševanjem učiteljskega vprašanja. Pa navadno tako, da malce sleparijo takoj s početka, da morejo tim več peska vreti v oči svojim „bravcem“. Sedaj so jo zopet pogruntali. Pravijo, da bi dežela rada sprejela v svoje roke pobiranje užitnine, katero sedaj pobira erar, in za katero je dobival poprej od zakupnikov okroglih 400.000 K na leto. Država naj torej odstopi to pobiranje deželi za 400.000 K, ob jednem pa naj jo zavze, da mora povišati svoj prispevek 250.000 kron na 500.000 K iz dohodkov užitnine, primanjkljaj se pokrije z dokladami na izrayne davke — in rešeno je pereče učiteljsko vprašanje na Goriškem. Po tej za laze privlečeni premisi pa dela člankar v „Gorici“ imenitne zaključke: Furlanija bi pridobila glede šolskih prispevkov 14%, goriška okolica bi bila na dobičku 29%, tolninski okraj bi se razbremenil za 26%, sežanski pri realnem davku 39%, pri osebne 54%. Imenitno se sliši to, in res bi bilo lepo, če bi se okraj razbremenili, ali — premisa ni nič vredna. Vlada ne more in ne sme kar tako odstopiti užitne deželi; saj so vendar tu zakonske določbe, in če pri dražbi ponudi kdo 5.000 K in ne 400.000, dobi ta užitnino v zakup in ne dežela. Da bi mogla vlada kar tako postopati, za to bi bilo treba spremeniti zakonske določbe za celo državo! Pa recimo, da dobi dežela v zakup užitnino za označeno svoto! Tudi v tem slučaju ne more država prav čisto nič diktirati deželi, kako naj porabi pobrano užitnino. Taka je istina — vse drugo je le farbanje in premišljeno sleparjenje. Potem so pa Lahi tu! Saj ti dandanašnji gospodarijo absolutno v deželni hiši. Da bi ti dali kaj takega dobička Slojencem, ne verjamemo. Oni so svoje mestne učitelje z dokladami že preskrbeli tako, kolikor bi imeli po novem zakonu, za druge pa se ne brigajo, najmanj pa za Slojence; za druge imajo le praznih besed poln koš, kakor člankar v Gorici. Drugačega za danes ne rečemo.

Kdaj bo otvorjena nova železnica? — Sedaj se sodi, da bo otvorjena črta od Jesenic do Trsta dne 1. junija 1906. Vzroka zakasnitvi sta Bukovski predor in ko odvor v Trstu, ki še ni dograjen. Tir okoli Bukovskega predora bo dolg okoli 600 m; postavljen bo na trdno hrastovo podlago.

Tatu so pregnali v ulici Orzoni št. 26. Ko je bil nabral že raznih rečij, je v kuhinji družin Pan in Fener preveč ropotal. Kopot je vzbudil družino in tat jo je popihal. Vzel je s seboj le nekaj kave, sladkorja in drugih rečij za vrednost kakih 5 K.

Dva lovka psa sta popadla v sredo v Gosposki ulici 20-letnega I. Nanuta iz Št. Andreža, mu raztrgala hlače ter ga malce poškodovala.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 15. do 22. t. m. bo ponočna služba v lekarnah Gironcoli-Pontoni.

Odprli lekarni. — Jutri pop. bosta odprti v Gorici lekarni Gironcoli-Pontoni.

Sele danes objavlja prva kranjska tovarna testenin Žnidarski & Valenčič v Ilirski Bistrici, da se njeni izdelki povsod vdobé, akoravno deluje že skoraj pol leta. Tvarka se opravičuje, da so trgovci — ki so po raznih potih zvedeli o pričetku — prve mesece kar sproti pobirali testenine, vsled česar ji ni bilo mogoče obvestiti ostalih odjemalcev o pričetku delovanja. Testenine so postale v vseh gospodinjstvih zelo priljubljene. Ni je gospodinje, ki bi jih ne poznala, da jih ne bi pogostokrat uporabljala.

Nesreča. — Pri gradnji norišnice ob Št. Peterski cesti je padel s strehe mizar Iv. Komel iz Gorice ter se je nevarno pobil. Padel je kakih 6 m globoko. Prensli so ga v bolnišnico v mesto. — To je že četrta nesreča pri gradnji norišnice. Kaj dela podjetnik?

Pod voz je prišel 4-letni otrok Ivan Šavar v ulici Barzellini. Otrok se je usedel za dej za neki voz, kar je zgubil ravnotežje ter padel pod kolo. Na dveh mestih je težko ranjen. Nesli so ga hitro domov.

Z biciklom je podrl na tla neki Iv. Gulin 17-letno K. Šuligoj na Kormu. Ker ni imei zvonca na kolesu, je moral plačati na magistratu kazen 3 K.

30.000 kron znaša glavni dobiček loterije za vdove in sirote „Edinosti“, društva administracijskega osebja dunajskih listov. Opozarjamo naše cenj. bralce, da se vrši zrebanje nepreklicno dne 19. oktobra 1905. Srečke à 1 krono se dobivajo v vseh menjalnicah, loterijah, c. kr. tobakarnah itd.

Pred zajutrkom 1 kozarec rogaškega „Tempel“-vrelca pospeši tek ter sili na stran. „Stirija“-vrelce učinkuje jednako toda močnejše.

Razgled po svetu.

Zadnje vesti. — Iz Istre poročajo, da utegne postati nadškof Flapp. — V Trstu so prijeli dva Laha Iv. Piscitelli in J. Basso, ki sta ponarejala denar. Našli so več ponarejenih kron, goldinarjev, 10 K itd. — Togo obišče v kratkem nekatere laške luke. — V Kalabriji se ponavljajo potresi.

Državni zbor bo sklican najbrže dne 26. t. m. **Dopolnilna državnozborna volitev na Koroškem.** — Kakor smo že poročali, je zmagal pri tej volitvi Nemeč Seifritz nasproti Slojencu Grafenauerja. Udeležba je bila velika. Glasov 4424; za Seifritza 2253, za Grafenauerja 2169; torej je večine le 84 glasov. To je taka večina, da prihodnjt najbrže prodre slov. kandidat. Slovenci so napredovali v mnogih krajih, pridobi pa se jih lahko še veliko, če se ne bo preveč povdarjalo katoličanstvo ter ne bo veljal kandidat največ le za kandidata duhovščine! Ljudi kaže toliko lepši napredek, ker je vlada z vsem aparatom dejala za Nemeč.

Iz deželnih zborov. — V koroškem deželnem zboru je naglašal deželni glavar slabe razmere v kmetijstvu zaradi pomanjkanja poslov in delavcev; temu se odpomore sele tedaj, ako se povzdigne delavnost, treznost, varčnost in naravnost.

V Solnogradu je predlagal dr. Stölzl, naj se pozove vlada, da nastopi za nemški armadni jezik ter za določitev nemščine za državni jezik, in to z ozirom na madjarske vojaške zahteve ter na stremljenje Čehov po obnovitvi češkega državnega prava.

Demokratski klub gališkega dež. zbora predložil dež. zboru predlog za volilno reformo.

Nemci v češkem dež. zboru zahtevajo pri volilni reformi sestavo kurij in pravico veta.

Oklopnica „Mikasa“. — Iz New-Yorka poročajo: Potniki nekega v Viktorijo došlega parnika, med katerimi je bil tudi znani poročevalec Collins, so pripovedovali, da so admiralno ladijo „Mikasa“ sami častniki pogнали v zrak, ker se je bilo moštvo spuntalo.

Sodnijska preiskava radi klica: Živela ogrska republika! — Na ukaz državnega pravdnika v Buüimpešti je policija pričela preiskavo proti nepoznanim osebam, ki so dne 3. oktobra na banketu vseučilišnikov po govoru posl. Holo zaklicali: „Živela republika! Doli z dinastijo!“ Nadalje je pričela preiskava proti vseučilišnemu slušatelju Armandu Melhi, ki je v svojem govoru povodom blagoslovljenja vseučilišne zastave zakrivil razžaljenje veličanstva.

Na avstrijski bojni ladiji „Panther“ vlada veliko razburjenje. Strojni podčastnik Gerić se je usmrtil. Iz pisma, ki ga je pisal materi v Pulj, je razvideti, da je strašno strogo na ladiji ter da ga praporščak Stepanović šikanira tako, da mu je težko obstati. Listi so raznašali vest o uporu na ladiji, ali o tem se ne more govoriti, pač pa o nezadovoljnosti. Poroča pa se, da so mornarji v Džibuti, kjer so se bili izkrcali, nastopili silovito proti domačinom, zlasti proti ženskam. Od druge strani se to zanika. Sicer pa je neizogibno, da mornarji, ki plujejo na ladiji okoli sveta, morajo mnogo prestati. Mnogo jih dezertira. To slednje se dogaja skoro na vsaki taki ladiji, ker mladi pustolovci sodijo, da bodo ne tujem lažje živeli.

„Prodana nevesta“ v Milanu. — Dne 9. t. m. so igrali v Milanu v Italiji prvič znamenito Smetanovo opero „Prodana nevesta“. Predstava je popolnoma uspeła. Milanski „Corriere della Sera“ prinaša iz peresa strokovnjaka prav laskavo sodbo o operi, omenja muzikalne krasote na več mestih v operi, se bavi s posameznimi scenami ter vseskozi priznava veliko vrednost te narodne češke igre. Kritiki sodi prav pravilno, da treba opero večkrat slišati; ni jedna onih, ki na prvi hip očarajo ljudi, pač pa taka, da veže umevajoče občinstvo nase ter se priljubi, čim večkrat se jo sliši; počasi razvija v človeku občutke za vse svoje krasote. — „Prodana nevesta“ zasluži res svojo popularnost. Ni opera modernih oblik, pač pa izbranih... Občinstvo išče lepoto misli in perfektnost oblik, ne da bi se brigalo dosti za teorije in šole. In to je našlo v „Prodani nevesti“, bogati na melodiji in občutkih, izbrani v dejanju.

Nemiri v Moskvi. — Te dni so bili veliki nemiri v Moskvi. Prišlo je tudi do puščnih bojev. Vojaki so streljali, ranjenih in ubitih je več ljudi. Ti delavski nemiri imajo političen značaj. Delavci zahtevajo volilno pravico za državne dume.

O nemirih v Moskvi se še poroča: Vsak dan se vrše spopadi med demonstranti in vojnštvo. Vsak čas je pričakovati proglašnja pravega soda. Dan 11. t. m. je bil silno krvav. V tovarno velopedov so prišli stavkajoči delavci in zahtevali, naj tovarna delo vstavi. Mlajši delavci so se jim pridružili, starejši so se pa branili in poklicali na pomoč kozake, ki so takoj prihitali. Kozaki so s ceste streljali v tovarno. Bej je trajal eno uro. 30 delavcev je bilo težko ranjenih. Na raznih drugih krajih so vojaki tudi streljali ter je mnogo oseb ubitih ali ranjenih. Revolucionarno gibanje se širi. Dvesto stavkajočih je napadlo mestno železnico, ki vozi s konji zaradi stavke v elektrarni. Potniki so zbežali, stavkajoči so se potem sami vozili po mestu, dokler jih ni policija razgnala. Veliko revolucionarno demonstracijo z rdečimi zastavami so priredili v mestnem delu Stretski. — Vlaki so polni begunov, ki zapuščajo mesto iz strahu pred nemiri.

Katoliški telovadci v Vatikanu. — Italija je tako srečna, da ima „katoliške“ telovadce ter „katoliške“ gojitelje raznih športov.

Le-ti so se zbrali ter nastopili v Vatikanu v navzočnosti papeža. Papež je rekel na tej slavnosti 8. t. m., da ne nasprotuje telovadbi in športu, samo v strahu božjem morajo živeti. Blagoslovil je vse posamezne ter jim dal svojo roko v poljub. Telovadbi je prisostvoval, potem pa so defilirali pred njim. — O takih prireditvah na Slovenskem sanja dr. Pavlica.

Naš cesar za Kalabrijo. — Cesar Franc Jožef I. je daroval za Kalabrijo 10.000 K.

Luksus-davek v Lincu. — Občinski svet v Lincu je sklenil uvesti davek, vsem onim prebivalcem, ki imajo lakaje, kuharje, ekvipaže in avtomobile.

Dar grofica Witte. — „Agencija Stefani“ je prejela iz Petrograda, da je gospa Witte darovala ubožcem 25.000 frankov, da proslavi vseh misije svojega soproga.

Sultanov harem. — Troški za Sultanov harem znašajo na leto 75 milijonov frankov. Vsako leto odide iz harema okoli 100 deklet, ki se poročijo, vsaka izmed njih dobi dote 140.000 frankov. Vsi uradniki skušajo spraviti svoje hčerke v harem, ker vsako dekle, ki pripada harem, ima 10 slug, kočijo in konje ter more uplivati na Sultana.

Grška ustaška četa je napadla bolgarski vasi Kurziovia in Ernjani v monastirskem vilajetu. Ustaši so zažgali okoli 30 hiš in pobili več ljudi. Dečke so pekli žive.

Novl papeževi načrti za klerikalno organizacijo v Italiji. — Papež hoče vstvariti novo organizacijo v Italiji; to organizacije bodo tvorila tri velika društva, in sicer ljudska, gospodarsko-socialna in volilna zveza. Vsa katoliška društva in vsi člani v teh društvih so obvezani biti poslušni navodilom papeža in škofov. Nova organizacija je kar najstrožje podrejena cerkveni avtoriteti ter je le nekako podaljšanje obstoječe hierarhije. Papež ne mara neodvisne katoliške stranke, zlasti ne z demokratičnim programom.

Književnost.

Pregledni izpisek iz navodila h kartografskim osnovam. — Sestavil prof. Josip Kožuh. Tisk „Zvezne tiskarne“ in založba „Zvezne trgovine“ v Celju. Cena 20 vin., po pošti 23 vin.

Janežič-Bartel: Nemško-slovenski slovar. Četrta izdaja. — (Deutsch-slovenisches Handwörterbuch von A. Janežič. Vierte Auflage, bearbeitet von A. Bartel.) Tiskarna družbe „v. Mohorja“ v Celovcu je ravnokar dovršila in izdala četrto izdajo nemško-slovenskega slovarja, po kateri se je zadnja leta že zelo popraševalo. G. prof. A. Bartel v Ljubljani je to izdajo predelal, pomnožil in popravil na podlagi Pletersnikovega slovarja in Levčevega pravopisa. V ostalem se nova izdaja naslanja na prejšnjo. Pomagali so g. pisatelju gg. prof. M. Pletersnik, L. Pintar in g. A. Mikuš. Dasi je obseg knjige za 4 pole, to je 64 strani večji kakor oni tretje izdaje (sedaj obsega 57 pol, t. j. 912 strani), je ostala cena neizpremenjena, namreč: 6 kron za broširan in 7 kron 20 vin. za vezan iztis. (Poština za posamezno pošiljavo 30 vin. več.)

Gospodarstvo. Okrožnica

vsem občinskim upravam dežele.

Dodatno k tuk. okrožnici z dne 31. maja 1905. št. 5246 se naznanja, da se pri deželni odboru nadaljuje zaznamovanje za cepljenje na ameriških trtah „Riparije Portalis“ in „Rupestris monticole“, katere so pripravljene po sistemu kalenja v deželni trtnici v Sv. Roku (Gorica) v dobi cepljenja 1905—1906.

Na „Ripariji Portalis“ in „Rupestris Monticoli“ so se cepile te-le vrste trt:

1. Cepiči na „Ripariji Portalis“: a) belo grozdje: Beli Chasselas, Früh von der Lahn, Rumena rebula, Zelena rebula, Malvazija, Italijanski rizling, Renški rizling, Sauvignon blanc, Verduc. b) črno grozdje: Barbera, Cabernet Sauvignon, Modra frankinja, Pinot, Refošk (kraški teran).

2. Cepiči na Rupestris Monticoli: a) belo grozdje: Beli Chasselas, Früh von der Lahn, Rumena rebula, Zelena rebula, Pinot, Italijanski rizling, Renški rizling, Sauvignon blanc, Verduc, Cividin. b) črno grozdje: Cabernet Sauvignon, modra frankinja, Pinot, Pique poule, Refošk (kraški teran).

3. Razum tega so na razpolago dvoletni cepiči na kolčeh in biljah sledečih vrst: a) Na „Ripariji-Portalis“: Beli Pinot, Frankonja, Cabernet Sauvignon, Domači refošk, b) na „Rupestris Monticoli“: Italijanski rizling, Rumena rebula, Črni pinot, Frankonja, Cabernet Sauvignon, Domači refošk.

Vsakdo, ki se hoče zaznamovati za nakup cepljen v deželni trtnici, ima predložiti pri deželni odboru nalčno vlogo, ki ima obsegati:

1. vrsto cepiča, in ali cepljenega na „Ripariji Portalis“ ali na „Rupestris Monticoli“, kakor tudi množino vsake posamezne vrste cepljen, ki jih želi kupiti.

2. ali nameruje vzeti cepljenke jeseni ali spomladi.

Cena znaša 15 vinarjev za vsako enoletno ceplenko, ali 15 kron za vsakih 100 cepljenk. — Kdor želi prejeti cepljenke

spomladi prihodnjega leta namesto jeseni tekočega leta, moral bode plačati razum višje-avedene cene tudi takso za hrambo, ki znaša 4% od celotne cene naročenega blaga. Za cene, ki se določijo za cepljenke, bode moral priti vsak kupec po naročeno blago v deželno trtnico v času, ki se v to določi od deželnega odbora toli za oddajo v jeseni, koli za oddajo v spomladi. Vsako naročilo potrdi deželni odbor posamezno; naročniki bodo imeli plačati tudi kot zadavek (aro) 15% od svote dejanski sprejetega naročila, in sicer tekom 8 dni po prejemu potrdila, da se je dotični naročnik zabeležil. Zadavek se plača deželni blagajni, katera izroči dotično pobotnico. Opaža se, da so na razpolago v deželni trtnici, kakor višje-avedeno, razum enoletnih cepljenk tudi dvoletne cepljenke na kolčeh in biljah; te cepljenke se bodo oddajale na posebno zahtevo po ceni, ki se od slučaja do slučaja določi s posameznimi naročniki. Naznanja se tudi, da si sme vsakdo ogledati deželno trtnico o ponedeljkih in četrtekih od 8 ure zjutraj do polдне in od 2—5 pop.

Morebitne stroške za udposiljatev cepljenk plačajo naročniki. Naročnikom se zaračunijo tudi stroški za skladanje in sicer 1 K za tisoč ali manj cepljenk. Nalaga se občinskimi zastopom, da razglase to okrožnico v svrhu, da si lahko vsakdo, ki se za to zanima, pridobi koristi, ki jih nudi vinorejcem brez stremjenja za dobičkom ustanovljena deželna trtnica, v kateri se pripravljajo dobre cepljenke za obnovitev vinogradov, kar je najboljše sredstvo, da se omeji uničujoče delovanje filoksera. Zajedno se pošlje istemu primerno število te okrožnice, ki se ima razdeliti med interesente. Nalaga se občinskim upravam, da nabirajo morebitne prošnje za zabeležbo in jih potem predložijo deželni odboru. Cepljenke se lahko naročajo s priloženimi tiskovinami.

Kdor bi želel v bodoče prejeti cepljenke onih vrst, ki niso zaznamovane v razkazu za leto 1905—1906., jih lahko naroči in se zaveže, da izroči tekom meseca marca 1906. v kolibi, kjer se cepijo trte, potrebno število cepičev dotičnih vrst; zajedno se naročnik zaveže, da pride po cepljenke jeseni 1906. ali spomladi 1907. — Deželni odbor v Gorici, dne 23. septembra 1905.

Inkvizicija.

Napisal grof Hoensbroech.

(Dalje.)

Papeži so vedno zahtevali, da naj se njihove naredbe, katere se tičejo inkvizicije, uvrstijo v zbornik posvetnih zakonov. To je zahteval tudi že Gregor IX. Ako bi posvetne oblasti ne storile tega dobrovoljno, bi cerkev posegla po prisilnih sredstvih.

Oblasti so morale željam in zapovedim inkvizitorjev hitro ugoditi. Država je morala inkvizitorjem dajati spremljevalno stražo; kakor hitro je izvedela država za kako krivoverško postopanje, je morala isto takoj naznaniti inkvizitorju.

Celo uradniki v službi so morali paziti na krivoverce ter jih izročiti inkvizitorjem. Nekdaj čas je izvrševala država mučenje mesto inkvizitorjev. Na željo inkvizitorjev so morali državni uradniki prisostvovati svečanemu izreku obsodbe, da povečajo s svojo prisotnostjo zunanji sijaj cerkvenih sodnij. Ako se je tekom razprave pred posvetno sodnijo dognalo, da je obtoženi storil prestop, ki spada v okvir inkvizicije, ali če se je le sumilo nanj, takoj se je moralo ustaviti postopanje posvetne sodnije, in obtoženega so morali skupaj z razpravnimi spisi izročiti inkvizicijski sodnji. Karakteristično je, da inkvizitorji niso bili dolžni krivoverca izročiti posvetni sodnji, ako se je pregrešil ta krivoverec proti posvetnim zakonom.

Poleg cesarja Friderika II. se je pokazal najzaslužnejšega za inkvizicijo cesar Karol IV. Po sestanku s papežem Urbanom V. v Rimu leta 1368. je izdal Karol IV. dne 9. in 10. jun. 1369. v Lucii dve naredbi, kateri kažeta vso mržnjo proti krivovercem: Nemškim oblastim se nalaga pod prettno zaplembe imetka, da z beghardi in beguni postopajo kot z največjimi neprijatelji države, kot s krivoverci, izobčenci in pregnanci. Dominikancu Walterju Kerlingu je podelil popolnoma neomejeno moč. Inkviziciji v Nemčiji je podelil in potrdil vse privilegije, pravice in svobodo, kar jih je dobila od njegovih prednikov v Nemčiji, potem od kraljev francoskih, čeških, angleških, siciljskih, španskih, ogrskih, poljskih in od vojvod in knezov celega krščanstva.

Dne 17. jun. 1339. je izrekel Karol IV. svojo veliko radost povodom dosedanjih uspehov, katere je dosegel Dominikanec-inkvizitor Kerling v škofijah Magdeburg in Bremen, Hessen in Thüringen. Uspeh je obstajal v tem, da je dal Kerling sežgati v Nordhausnu sedem krivovercev. Z isto odredbo je odredil cesar, da se imajo hiše krivovercev izročiti inkviziciji, katera napravi iz njih inkvizicijske zapore, ker takih še ni bilo v Nemčiji. Na prošnjo Karola IV. je potrdil Gregor XI. te odredbe ter ga zajedno pohvalil z bullo od 9. jun. 1381.

Dne 17. jun. 1369. je izdal cesar Karol IV. še jedno naredbo: Cesar obžaljuje množico knjig, razprav, pridig in listin, pisanih v maternem jeziku ter razširjenih med posvetnjake in polposvetnjake; s pomočjo teh se zmote še bolj razširijo. To zapeljevanje se mora zabraniti toliko bolj, ker je prepovedano po kanonskih določilih posvetnjakom čitati biblijo v maternem jeziku. Toliko bolj se morajo iztebiti ti blasfemi spisi v maternem jeziku. Radi tega nalaga vsem duhovnikom do najnižje vrste, kakor tudi vsem posvetnim oblastim, sodnikom in zaprisežencem, da podpirajo inkvizitorje, kadar plenijo take knjige, ter da se potrudijo, da se take knjige brez ozira na to, v čegavih rokah se nahajajo, ali v rokah židov, paganov ali kristjanov, izročajo inkvizitorjem, kateri jih sežgo.

Pred svojo smrtjo je imenoval Karol IV. dne 17. febr. 1378. v Trieru „konservatorje in defensorje“ za inkvizicijo in inkvizitorje. Oni so imeli čuvati nad tem, da se vzdrži pravica in svoboda inkvizitorjev. Takih je bilo več med drugimi vojvoda Saksonski, grofje Schwarzenberški, grofje Nassauski, vojvode Luksemburški itd.

Inkvizicijske preiskave so trajale strašno dolgo, večasih po več let. Tako je bil zaslišan neki Viljem Salavert prvič dne 24. febr. leta 1300., dne 30. oktobra 1319. je bil šele obsojen. Leta 1308. se je pritožilo deset inkvizicijskih jetnikov papežu Klementu V., da sedijo že 8 let v ječi ter da se jih ne reši obtožbe, pa tudi ne obsodi. Vsled tega je papež opomnil škofa Albija in inkvizitorje, naj dokončajo preiskavo.

(Pride še.)

V slovo!

Odhajaje k vojaku v Gradec, kličem vsem dragim prijateljem, od katerih se nisem mogel osebno ločiti:

Bog vas živi!

Mohor Dominiko.

In zopet gre glas po deželi

da se sloveče testenine iz novozgrajene tovarne testenin Žnideršič & Valenčič iz Ilirske Bistrice vdobé v vseh boljših prodajalnicah jestvin po mestih in po deželi.

Zastopstvo za Gorisko pri Josip Rovanu — Gorica.

Varstvena znamka.

MARKOVE KAPLJICE

so postale radi svojega izvrstnega svojstva nena-domestno domače zdravilo, katero vporablja skoro vsaka mestna in vaščanska hiša. Priporočajo pri želodčnih boleznih, slabi prebavi, podrigavanju, slabem želodcu, pomanjkanju teka, odpravijo naiduho, bolečine in krče itd.

Dobiva se samo v mestni lekarni v Zagrebu.

Radi tega naj se točno naroča:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 5 poleg cerkve sv. Marka.

Pošilja se po povzetju ali naprej poslanim zneskom. Cena je sledeča in sicer dostavljeno franko na vsako pošto: 1 ducat (12 stekl.) 4 K, 3 ducate (36 stekl.) 11 K, 5 ducatov (60 stekl.) 17 K.

Razpošilja se najmanj jeden ducat (12 steklenic). Imam toliko zahvalnih pisem in priznalic, da mi ni mogoče tukaj vseh navesti; zato navedem le nekatera imena onih, kateri so vporabljali z vspohom Markove kapljice: Josip Kubricht, strojar, Blaž. pl. Srbljenović, kr. finančni nadstražnik, Josip Medjeral, trg., Barović Niko, pismo-noša, J. pop, Sandri Opuzen, Marija Matić, šivilja, Katica Nevljem, itd.

Prosim naročati samo:

Mestna lekarna Zagreb, Markov trg št. 5 poleg cerkve sv. Marka.

Ostanovljena leta 1360.

Št. 2101.

Razglas.

Izvršuje sklep občinskega zastopa županije Komen od dne 4. oktobra 1905. št. 2101 razpisuje podpisano službo organista pri farjni cerkvi sv. Jurija in pri podružnicah.

Plača po dogovoru in zmožnosti. — Razen te službe čobi zmožen organist sčasoma tudi kak postranski zaslužek. Službo se lahko takoj nastopi.

Ponudbe na podpisano županstvo, koje daje tudi vsu potrebna pojasnila.

Županstvo občine Komen

dne 13. oktobra 1905.

Župan:

J. Švara.

Lekarnarja A. THIERRY-jev
BALZAM pristen le z
varstveno
znamko zelena nuna.

Najstareje ljudsko sredstvo proti prsim in pljučnim boleznim, kašlju, riganju, želodčnemu krču, slabemu teku, kislici, zgagi, zaprtju, napihovanju, influenci, ranam, zobobolu itd. Franko na vsako pošto z zabojem vred: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic 5 K, 60 malih ali 30 dvojnatih steklenic 15 K.

Jedino pristno **Centifolijno mazilo.**

(Mazilo iz cvetic tavzentroz.)

Najmočnejše čistilno mazilo sedanjosti. Učinkuje gotovo pri zastarelih bolečinah in ranah. Stane s spremnico in poštino vred: 2 lončka K 3-60. Pri tno jedino iz lekarni pri angelju varuhu A. THIERRY-ja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini kamor naj se naslavljajo naročila. Da ta zdravila gotovo učinkujejo ter so nenadomestna, pričuje brošurica s tisočimi zahvalnimi pismi, ki je pridjana zastoj balzamu, ali se isto dopošlje posebej na zahtevo.

Mehanična delavnica

z električno gonilno silo

Fran Lipizer v Gorici

Semeniška ulica št. 14.

Popravlja bicikle, motocikle, vodne in plinove vpejljave, električne zvonce.

Izvršuje električne vpeljave itd. po zmernih cenah.

Popravlja kmetijske stroje.

Izvršuje tudi strgarska dela v železu.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

Trskino (stokfižvo) jetno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravnoromene barve po K 140, bele barve K 2. Trskino železnato jetno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerazviti in nezaž narave.

Trskino jetno olje se železnim jedcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostno bolezn. Žlezni otoki, gošče, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

ANTON IVANOV PEČENKO

Gorica

priporoča svojo

veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzerjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešćanske pivovarne“ in domačega žganja I. vrste v steklenicah, katerega pristnost se jamči.

Zaloga ledu, kateri se oddaja le na debelo od 50 kg naprej.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrsko države v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Gene zmerne. Postrežba poštena in točna.

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta tekočega leta dalje — vsled pridobljene koncesije od obrtne oblasti — sprejemati vsa naročila

električne luči in gonilnih naprav,

kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko.

Z ozirom na dolgoletno vezbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pričakujeta da, se bode slavno občinstvo ravno tako zapuno obračalo na podpisana kakor doslej ter zagotavljata solidno in ceno izvirštev vsakega naročila spadajočega v našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električne luči.

V Gorici, za vojašnico štev. 13.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

Ogrska

cvetlična paprika

iz Segedina I. vrste, sladka, garantir. pristna, priznana izvrstne vrste. Lastni pridelek kg za K 5. Razpošilja po povzetju od 1 kg dalje franko. Nadaljne posebnosti: slanina, ogrski salami itd se zaračunajo najceneje.

Razpošiljalnica vsakovrstnih deželnih pridelkov

Haupt A. Rudolf

Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovodagasse 22

Žrebanje nepreklicno

19. oktobra 1905.

Glavni dobitek

kron — 30.000 — kron

Srečke za vdove in sirote à 1 K

se dobivajo v vseh menjalnicah, c. kr. tobakarnah in loterljah kakor tudi v menjalnici akcijske družbe „Merkur“, Dunaj I. in v podružnicah iste.

Eksport

Mizarska zadruga

Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Spiljetu. Zastopstvo v Orjentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 23. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo in na menice po 6 %. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1904. (v kronah): Članov 1781 z deleži K = 113.382. — Hranilne vloge 1.554.989.13. — Posojila 1.570.810.39 — Vrednost hiš 110.675. — (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 75.101.01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

J. Medved

Gorica G. Verdi 38

opozarja na svojo velikansko zalogo oblek za gospode gospe dečke in deklice.

Velikanska izbira čevljev in klobukov najboljših izdelkov.

Obleke

za jesensko in zimsko sezono:

- Št. 1 zimska suknja od 30 K naprej
- » 2 » obleka » 25 » »
- » 3 » kožuh » 90 » »
- » 4 » promenadna obleka od 60 K naprej
- » 5 » Pelerina od 15 » »
- » 6 » Ulster » 25 » »
- lodnosti klobuki . . . » 3 » »
- fini črni in v barvah . . » 6 » »
- čevlji iz češke tovarne
- » Münchgrätz » 12 » »

Prva
goriška manufakturna
in modna trgovina
PREGRAD
& ČERNETIČ

..... Gorica

„TRGOVSKI DOM“

Priporočata
svoje novourejemo zalogo:

Veljeno blago

Popelin, cibelin, žensko
sukno v vseh kako-
vostih in barvah.

Modni barhenti

flaneli, berkalini, ce-
firji, batisti i. t. d.
najnovejše vrste.

Svile in baržuni

za bluže, kakor tudi
za okraske, vsakovr-
stne čipke, broderije,
čipkaste ovratnike,
gumbe i. t. d.

Pasovi, rokavice, šerpe

otroške in ženske no-
gavice in trikot srajce.

Amerikansko perilo

za dame in gospode.

Ovratniki in kravate

vedno najnovejše
fazone.

Salonske preproge

posteljne in namizne
garniture, zastore, (za-
vese), flanelaste in
šivane odeje.

Za bala in novice

raznovrstna platna,
cvilhe, žima in volna
za postelje itd.

5 kron in še več zaslužka na dan.

Družba za domača dela in strojev za pletenje.

Iščejo se osebe obojega
spola za pletenje na našem
stroju. Lahko in hitro delo
skozi celo leto. Ni treba
nobenih znanostij. Se ne
gleda na oddaljenost in delo
prodajamo mi.

Družba za domača dela in strojev za
pletenje **Tomaž H. Whittick & Co** — Praga
trg sv. Petra 7. I. 434. — Trst, ul. Campa-
nile 13—434.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krših in drugih
nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico,
o teh boleznih. Dobiva se zastoj in
franko v priv. Schwann - Apoteke,
Frankfurt a. M.

Centki zahtevano brezplačno.

Prva konsumna zaloga olja

Henrik Curiel

Tekališče Jos. Verdi 42. GORICA Tekališče Jos. Verdi 42.

Specialiteta oljkinega olja

Jedino olje
po 28 kr.

Srednje vrste à 32 kr. liter	
fine	36
iz Istre	40
Corfu	48
Bari	56
Molfette	64
Provence	72
Monte	
S. Angelo	80
Luke	96

Sprejemajo se naročila v posodah od 5,
10, 15 litrov, katere se prepusti stranki, dokler
jih rabi.

Brezplačno pošiljanje na dom.

CHRISTOFFLE

Namizno orodje in posodje
vseh vrst.

Priznano težko posrebrnjene
najlepše forme.

Kompletne kasete namiz-
nega orodja, posodja za
omako, kavo, čaj, nam-
izni podstavki, umetni
izdelki.

**Jedino nadomestilo
pravega srebra.**

Posebni izdelki za hotele, restavracije
in kavarne, kakor tudi pensijone, gospo-
dinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christoffle & Co. — Dunaj

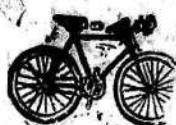
I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —
V vseh mestih zastopano po prekupcih.
Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki
gornjo tovarniško znamko in ime Christoffle

Najcenejša poprava dvokoles

pri

BATJELU

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Zastopstvo dveh tovarov.

D' DEREANI

prakt. zdravnik

naznanja, da se je z oktobrom

preselil

na Stolni (Stari) trg št. 9. I.

„Narodni kolek“

koleke, pošne znamke in vse
pošne vrednostnice prodaja
knjigarna
A. GABRŠČEK.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec
v Gorici

takališče Josipa Verdi št. 33.
in tekališče Frana Josipa št. 35.

— izdeluje —

vsakovrstne obleke po
najnovejšem kroju in
po želji g. naročnikov.

Z zalogi ima ravnokar dospelo sveže
avstrijsko in angleško

raznovrstno fino blago
za jesensko in zimsko dobo.

Zaloga izgotovljenih oblek, površnikov
havelokov, zimskih sukenj itd.

C. kr. krojaški kroji, vsakteremu
razpoljivi, raznih velikosti. Cena za celo
obleko 18 K, samo telovnik in jopa 10 K.

M. POVERAJ
v Gorici, na Travniku.

Vojaška in uradniška krojačnica. Trgo-
vina z manufakturnim blagom in gotovih
oblek. Nizke cene brez konkurence. Vse
priprave za vojaštvo. Častniško in urad-
niške uniforme z orožjem.

Jurist,

vešč slovenske in nemške stenografije

išče službe

najraje v odvetniški pisarni.
Ponudbe uljudno prosi do 20. okto-
bra na naslov: **Rado Novak**, Dunaj XVII
Zimmermannngasse 24 I/7.

Šunka

s kožo, kilo po 1.05 gld., brez kosti 1.20
gld., plečeta brez kosti po 95 kr., slanina in
suho meso po 90 kr., prešičevi in goveji je-
ziki po 1.20 gld., glavina brez kosti po 50 kr.
Salame dunaj. ke po 85 kr., à la krakovske.
fine po 1.10 gld., iz šunke zelje
prikljubljene po gld. 1.25 — **Velike klobaze**
ena 20 kr.

Kislo zelje po 7 gld. za 100 kilo brez
sodčkov.

Slivovka, brinovec, pristen, liter po gld.
1.20. — To priznano dobro blago
pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekaj-
valec in razpošiljalec živil

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Vydrova tovarna hranil,

Praga VIII.

— izdeluje in priporoča —

Vydrovo žitno kavo.
Jubni pridatek znamka „Vydra“.
Jubne konserve (grahove, lečne, go-
bove in riževe).
Oblati (specialiteta: „Dessert délicat“
in masleni oblati).
Šumeči limonadni bomboni „Ambo“
Dišava za pecivo „Buhtin“.
NAPRAVITE POSKUS!
Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 v
in poština.

F. Podberšič,
avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.

— Priporoča —
se slavnemu občinstvu za bližajoči se vseh vernih duš dan

svojo bogato zalogo
različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih
iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više.

POTNIKI V AMERIKO

Pozor! Pozor!

Kdor hoče dobro in hitro potovati s francoskimi parobrodi čez Havre
v Ameriko, naj piše pred odhodom od doma za pojasnila na našo
najstarejšo firmo

Zwilchenbart, Basel (Švica) Centralbahplatz 9.
Za dobro in hitro ekspedicijo se garantira.